

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

SU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, August 18, 1983

Nr. 156

JAPONAI REIKALAUJA SVARBESNĖS ROLĖS

MADRIDO KONFERENCIJA EINA Į GALĄ

Š. m. liepos 15 d. JAV delegacijos pirmininkas, ambasadorius Max M. Kampelman sutelkė žinių apie Madrido pasiekimus susitarimus.

35 valstybės, dalyvaujančios beveik tris metus užtrukusioje Madrido konferencijoje, sutarė visais klausimais, išskyrus Maltos problemą. Ambasadoriaus nuomone, Madrido haigminis aktas papildys 1975-ųjų metų Helsinkio aktą naujais nuostatais apie darbininkų teises organizuoti, žmogaus teises, Helsinkio akto vykdymo stebėtojus, religijos teises, ryšius tarp žmonių ir šeimų sujungimą, lankymąsi diplomatinėje ir konsularinėse misijose, informaciją, žurnalistų teises ir priemones prieš terorizmą.

Sutarta ateityje susaukti sekančius 8 pasitarimus:

1. 1984 m. sausio 17 d. Stockholmio konferencija — spresiti saugumo ir pasitikejimą ugdančias priemones, bei nusiginklavimą, kad sumažintų netikėtą karinio užpuolimo pavojų. Sutarta taip pat, kad šios priemonės būtų taikomos visoje Sovietų Sąjungos Europoje dalyje iki Uralo kalnų, vietos Sovietų anksčiau siūlytų 250 kilometrų (šiai konferencijai trijų šalių dalyvių patvirtinti, dar prieš š. m. spalio 25 dieną Helsinkyje).

2. 1984 m. kovo 21 d. Atėnuose — šalių savaraimės pasitarimai apie priemones taikiai išspręsti ginčus.

3. 1984 m. spalio 16-26 dienomis Venecijoje — seminaras apie Viduržemio jūros valstybių bendradarbiavimą.

4. 1985 m. gegužės 7 d. Otavoje — šalių savaraimės pasitarimai apie žmogaus teises.

5. 1985 m. Helsinkyje — posėdis Helsinkio Akto dešimtmėčiui paminėti.

6. 1985 m. bėgyje, Budapešte — forumas kultūros klausimais.

7. 1986 m. balandžio 16 dieną Berne, Šveicarijoje — šalių savaraimės pasitarimai apie kontaktus tarp įvairių šalių piliečių.

8. 1986 m. lapkričio 4 d. Viena — Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo peržvalgos konferencija.

Š. m. liepos 21 d. Kongreso Rūmuose ambasadorius Kampelman sutelkė papildomų paaiškinimų ir atsakė į susirinkusiųjų paklausimus viešame posėdyje, sušauktaame JAV Kongreso Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijos, pirmininkaujant kongresmanui Dante B. Fascell.

Posėdyje dalyvavo dr. D. Krickas, dr. J. Genys, dr. J. Valaitis ir M. Samatienė.

Tikimasi, kad Madrido konferencija baigsis rugsėjo mėnesį, dalyvaujant užsienio reikalų ministrams. (Elta)

PALEIDO ŠŪVIUS Į ARBATOS KRAUTUVĘ

ISLAMABADAS, Pakistanas. — Atvykusieji diplomatai tvirtina, kad Sovietų kariai kulkosvaidžiais apšaudė arbatos krautuvę Mazan el Sarifo miestely, 30 mylių atstumo nuo Sovietų sienos.

Mazan miestelio aikštės viduryje atsistojo lankas ir sekė visą žmonių judėjimą. Niekam nelaukiant, buvo nušautas tanko bokštelio stovėjęs kareivis. Rusai pradėjo klausinėti, kas galėjo palikti lanką, ir rusų, bet nieko negašikino ir nesuradę. Tada jie grįžo į tanką ir paleido kulkosvaidžius, ugnių arbatos krautuvę, ir ją išdaudžiam. Jie turėjo ką nors daryti, sako, nes kulkosvaidžiai atėjo iš tos krautuvės.

TURKŲ VALDŽIA UŽDARĖ DIENRAŠTĮ

ISTANBULAS. — Turkijos kariuomenės vadovybė antradienį uždarė dienraštį Milljet. Vyriausybės redakcijai nieko oficialiai nepanešė, bet redaktoriui labai gerai žino, už ką dienraštis buvo uždarytas. Prieš tris mėnesius karo komendantas pasikvietė redaktorių ir jam pasakė, kad jis nerašytų apie partijas ir būsimus rinkimus. Buvusieji politikai negalės tuose rinkimuose dalyvauti. Antradienį komendantas atsiuntė kareivius, uždarė dienraštį ir pranešė, kad jeigu redaktoriui nebūtų vyresnio amžiaus žmogus, tai komendantas būtų jį išsiuntęs į stovyklą, bet, atsižvelgiant į jo amžių, redaktoriui galės būti naudingas.

Sovietų tankas Mazan miestely kulkosvaidžiu išdaudė visą arbatos krautuvę, kai rusai neišaiškino, kas paleido kulką į bokštelį ir užmušė ten sėdėjusį Sovietų kari.

ČADO PREZIDENTAS PASMERKĖ LIBIJOS KARIŲ ĮSIBRŪVIMĄ

MUAMAR CHADAFI NUVYKO Į TUNISIJĄ
IR TARESI SU TUNISIJOS PREMIERU

DZAMENA, Čadas. — Negali būti jokios kalbos apie Čado problemų taikų sprendimą, nes dabartinis Libijos valdovas yra bokštelio stovėjęs kareivis. Pasirūpęs vesti ekspansijos politiką.

Mes esame pasiruošę taikos būdu spręsti esančius ir kylančius nesutarimus, bet paskutiniai 17 metų parodė, kad mes negalėsime išspręsti bado ir vargo klausimų. Libijos valdovas reikalauja visiškos Čado aneksijos, nes tai esanti gyvybini reikalinga erdvė Afrikos centrui dominuoti.

Čadas stengėsi šį klausimą išspręsti taikiu būdu, bet Chadafis viską daro, kad tas klausimas nebūtų galutinis išspręstas. Kada Chadafis pralaimėjo Egiptijos konferencijai, tai jis pasiuntė 3,000 savo karių į Čadą ir pasiskelbė, kad Gukuni vadovaujamos ginkluotos pajėgos sukilo prieš Čado vyriausybę.

Be Chadafis šį kartą taip pat nelaimės. Jam pavyko užimti Fayą Largeau, bet toliau jis negalės veržtis.

las, bet, atsižvelgiant į jo amžių, redaktoriui galės būti naudingas.

AMERIKA MOKEJO UŽ BARBIE ŽINIAS

WASHINGTON, D.C. — Prokuratūra paskelbė žinias ir dokumentus, kurie rodo, kad Klaus Barbis dirbo Amerikos kariuomenės vadovybei Prancūzijoje, tiek žinias apie komunistus ne tik Prancūzijoje, bet ir Vokietijoje. Tuo metu Prancūzijoje žvalgyba buvo nepatikima, pilna komunistų agentų, kurie ruošė perversmą pietų Prancūzijoje, bet buvo laiku suimti.

Vėliau JAV kariuomenės vadovybė padėjo Klaus Barbis išvažiuoti į Boliviją ir ten apsigyventi.

JOHN FARY PRISIMENA ISTATYMAS

CHICAGO, Ill. — Buvęs Kongreso atstovas John Fary pasakė už įstatymo projektą, kuris dar ir šiandien tebeguli Illinois seimo stalčiuose.

Fary kalba apie įstatymą, kuris liepia atlyginti už užpuolimų padarytą žalą. Nukentėta ne tik tai vyresnio amžiaus piliečiai, kuriuos užpuola įvairūs vagys ir plėšikai, bet nukentėta ir keleviai. Fary įrodinėjo gubernatoriui, kad toks įstatymas būtina reikalingas. Jam atrodė, kad valstija nuo to nenukentės, nes teismas turi išreikalauti iš užpuoliko, kuris žalą padaro. Būtu naudinga, jeigu minėtą įstatymą pravestų.

MITERANDAS NORI PRADĖTI PASITARIMUS

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidentas jau pasiuntė didoką dalinį prancūzų parašiutininkų, bet jis yra linkęs pradėti pasitarimus su Chadafiu. Jis žino, kad pakartotinas įsiveržimas į Čadą taip lengvai nesibaigs. Prancūzų ginkluotos pajėgos kai kur sustablė įsiveržėlius, bet visiems žinoma, kad Libijos kariai kasmet veržiasi į Čadą.

Miterandas nepatenkintas ir JAV politika Čade. Jis norėtų, kad ir JAV pasiųstų karinius į Čadą arba suvaldytų Libiją, bet JAV nesima šių žingsnių. Jos nekreipia reikiamo dėmesio į Chadafio grasinimus.

BIJO, KAD NEPASIKARTOTŲ 1945 METŲ KATASTROFA

DAUGUMAI GERIAU PATIKTŲ DABARTINĖ
PADETIS, NEGU DIDELĖ GALYBĖ

TOKIO. — Japonijos premjeras Jasuhiro Nakasone sutiko padidinti karių skaičių, kad galėtų ginti Japoniją nuo užpuolimų, ir tuo pačiu metu jis rengiasi prašyti Amerikos, kad japonai turėtų svarbesnę vaidmenį tarptautinėje politikoje.

Premjeras priminė, jog anksčiau JAV prašė Japoniją, kad imtųsi kontroliuoti didelius vandens plotus šiaurės Pacifike. Iki šio meto tuos vandenis kontroliavo Amerikos karo laivai ir aviacija. Dabar JAV norėtų savo laivus pernesti į Indijos vandenyną.

Japonijos premjeras Nakasone antradienį buvo užsukęs į Jasukomi maldyklą. Toje maldykloje pagerbiami žuvusieji kariai. Nakasone nusiplovė rankas viso krašto akivaizdoje ir prašė visų žuvusiųjų jam padėti. Krašto gyventojai susirūpino premjero žingsniais Jasukomi maldykloje. Jie žino, kad didelė galybė gali užtraukti visam kraštui panašią katastrofą, kočia buvo 1945 m. Tada aukštoji japonų kariuomenės vadovybė mobilizavo visus vyrus, juos apginklavo ir buvo pasirūpinti kovoti iki paskutinio ginkluoto žmogaus. Japonų kariuomenės vadai stekė didelės galybės Korėjoje, Filipinuose ir Havaju salose. Visa tai pasibaigė atominė bomba, parodžiusia japonams, kad karą jie negali laimėti ir negalės atgauti tos galybės, kurią turėjo.

Japonai patyrė, kad demokratine santvarka, generolo McArthur įvesta, jiems davė dideles teises ir geresnį gyvenimą. Krašto gyventojai dabar yra pasirūpę priešintis buvusioms militaristinėms idėjoms. Premjero nuvykimas į Jasukomi maldyklą reiškia grįžimą prie militarizmo.

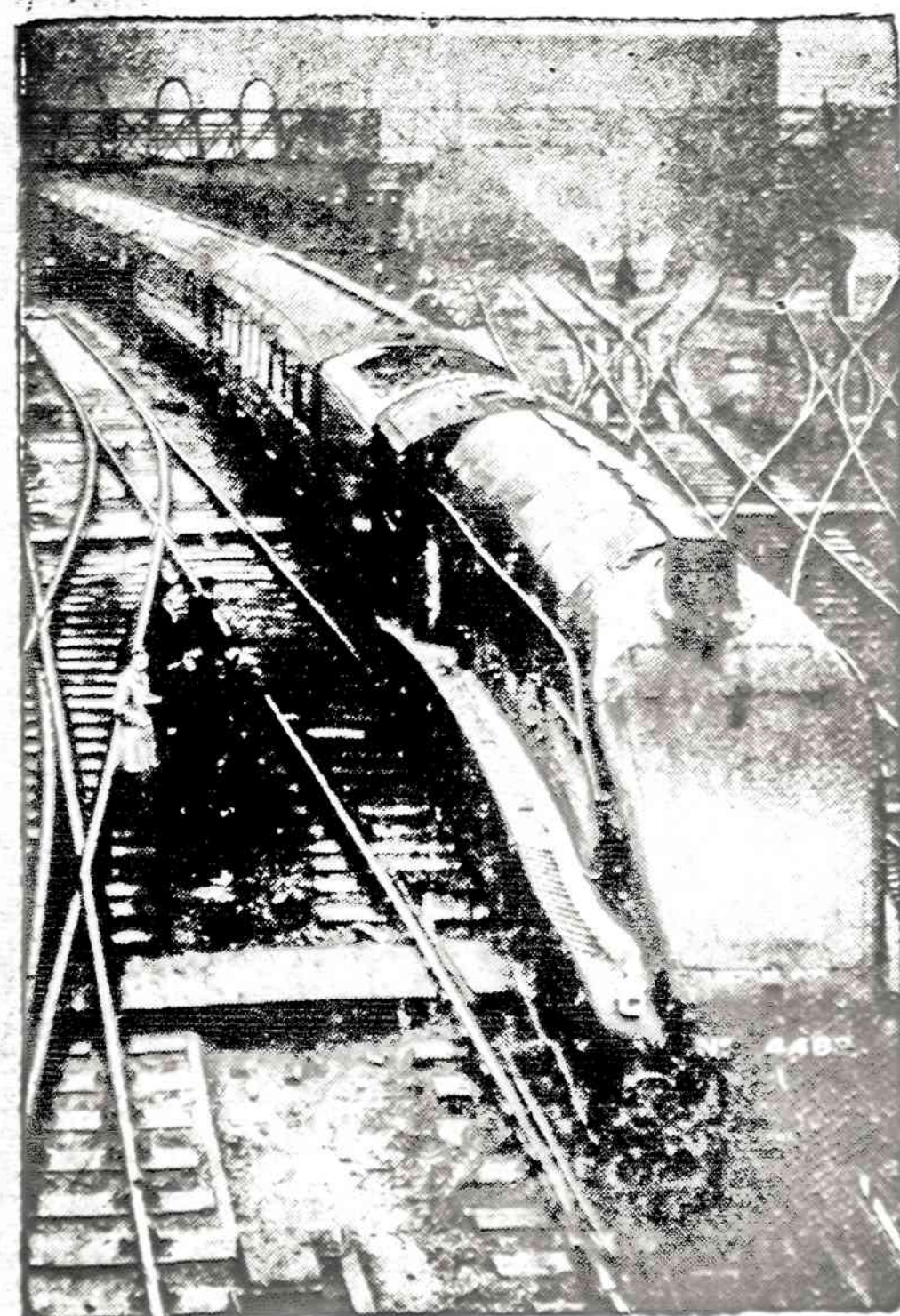
Antradienį Asakoj pasirodė ir grupė civilių, apsišarvavusių šalmais, kad galėtų pasipriešinti militaristams. Nakasone ėmėsi pirmo žingsnio Japonijos karių skaičiui padidinti. Antras žingsnis bus pranešimas Amerikai, kad japonai jau pasiruošę kontroliuoti didesnius vandens plotus šiaurės Pacifike.

KARO LAIVAI CENTRO AMERIKOS PAKRAŠČIUOSE
WASHINGTON, D.C. — Amerikos lėktuvnešis "Coral Sea", keturių karo laivų lydimas, antradienį pasiekė Centro Amerikos pakraščius, visai netoli nuo rytinės Nikaragvos. Dabartiniu metu tuose pačiuose vandenyse yra karo laivas "New Jersey". "Coral Sea" turi 70 lėktuvų, kurie gali pasiekti platų jūros plotą.

Pentagonas praneša, kad iš Havajų salų išplaukia karo laivai į Centro Amerikos pakraščius. Už penkių dienų minėti laivai bus Centro Amerikos pakraščiuose. Suplaukusieji JAV karo laivai bus įtraukti į manevrus Centro Amerikos pakraščiuose.

— Josua Nkomo, Zimbabvės opozicijos lyderis parlamente, pirmadienį iš Londono grįžo į Zimbabvę, įsitikinęs, kad dabartinis valdovas Mugabe neįsakyta jo suminti.

— JAV santykiai su naujuoju Guatemalos prezidentu gen. M. Victores yra labai geri.

Greitasis japonų traukinys, išeidamas iš stoties, nusirito nuo bėgių.

Amerikos lėktuvnešis pasiekė Nikaragvos vandenį Atlante. Jį atlydėjo keturi karo laivai.

KALENDORELIS

Rugpjūčio 18: Agapitas, Alė, Mintautas, Lapūnė, Vezgė, Mantautas.

Saulė teka 6:02, leidžiasi 7:47.
Oras vėjuotas, li.

HAMILTONAS, ONT., KANADA

Hamiltono SLA 72-rosios kuopos pirmininko J. Šarapnicko pasakytas kalba š. m. liepos 24 d. SLA gegužinėje, Paris, Ontario

Didžiai gerbiami šios gegužinės svečiai!

Man tenka Hamiltono SLA 72-rosios kuopos vardu jus pasveikinti. atvykusius į šią reikšmingą SLA gegužinę. Ši gegužinė yra reikšminga ke-
liais atvejais.

Lietuvos vardas, nežinint kad ji nėra šimtamilijoninė tau-
ta, bet kaip savo tarpe turėjusi garsių karo vadų ir mokslininkų, yra vadinama didvyrių tauta. Ir mūsų tautos himnas yra prade-
damas — Lietuva tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė.

Neminėsiu čia Lietuvos kovų 13-15-to šimtmečio, kada teko jai kovoti su daug kartų skait-
lingesniu priešu dėl tautos laisvės. Prisiminkime tik lietuvių tautos kovas dėl nepriklausomy-
bės 1918-20 metais. Vien tik deka Lietuvos sūnų savanorių-kūrė-
jų herojų kovų su daug skait-
lingesniais priešiniais, jie iškovojo Lietuvos tautai laisvę. Vienas iš tų kovotojų — didvyrių yra ir šios sodybos savininkas — sa-
vanoris — kūrėjas Antanas Pa-
dolskis. Teisingai sakant, jis yra vertas mūsų visų pagarbos.

A. Padolskis daug prisideda ir prie SLA 72-rosios kuopos veiklos. Jo deka mes iš Hamiltono, St. Chatarines, Brantfordo, Toron-
to, Paris ir kitų miestų lietu-
viai galime susirinkti į šią sody-
bą ir vieningai pademonstruoti prieš Lietuvos ikupantą — ru-
są. Šio pobūdžio SLA 72-rosios kuopos rūsčiamos gegužinės, ku-
riose yra įamžinami okupuotos Lietuvos komunistų nuteisti lie-
tuviai politiniai kaliniai, kurių Maskva nepakenčia. Praeitais metais Sovietų S-gos agentams — 5-tai kolonai padedant, iš-
leido 9 lapų biuletinį, kuria-
me yra šmeižiama VLIKas,

BALFas ir visa eilė patriotų lietuvių Amerikoje bei Kana-
doje. Tame šmeižtų biuleteny-
je yra pažymėta ir SLA 72-roji kuopa ir kuopos pirm. J. Šarap-
nickas. Pagal tą komunistinį biuletinį SLA kuopa ir jos pir-
mininkas, rašydamas į spaudą apie praeitais metais profeso-
riaus Vytauto Skuodžio nutei-
simą, šmeižia Tarybų Lietuvą. Reiskia, rusams komunistams tie visi nuteistieji patriotai lietu-
viai yra tikri liaudies prieši.

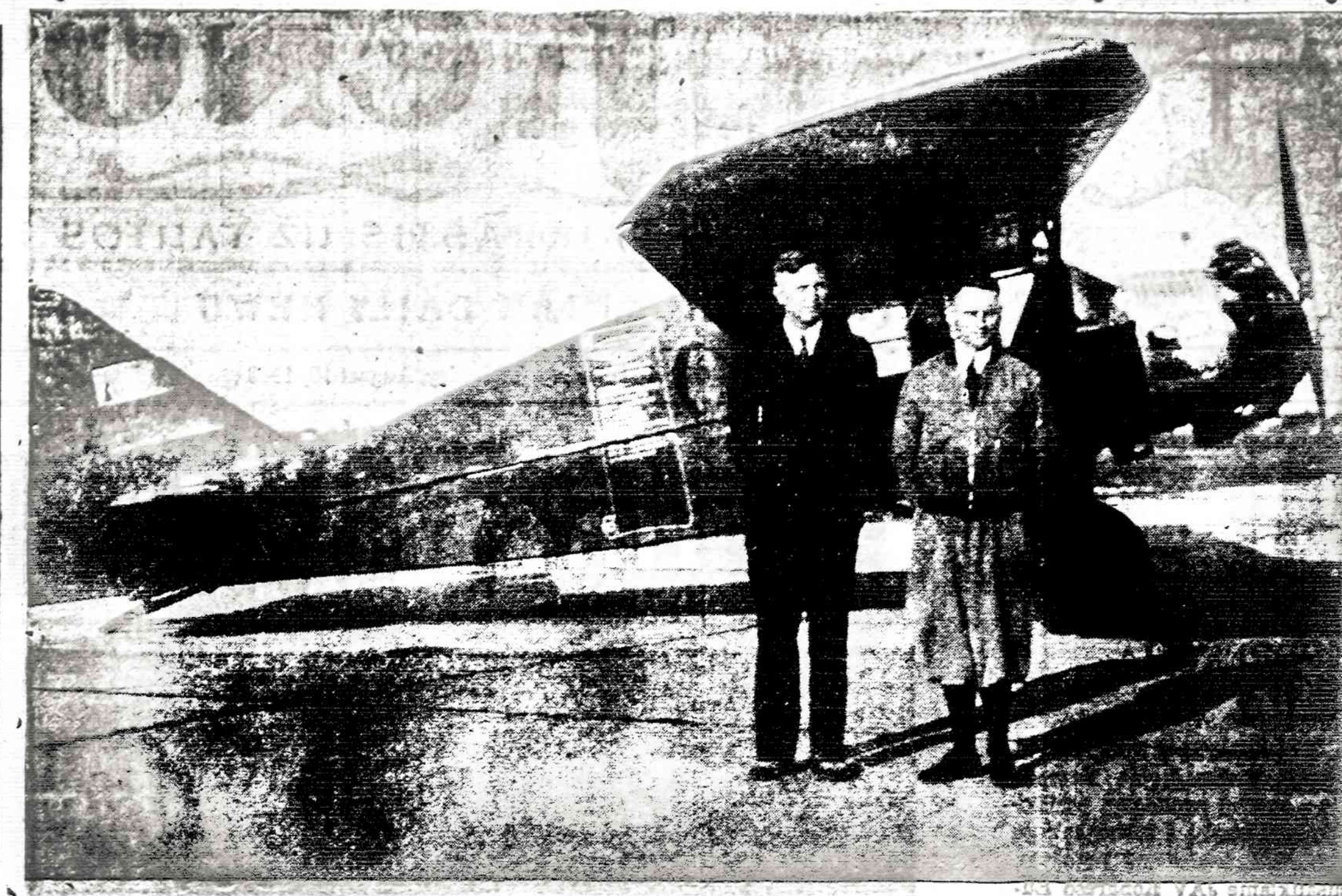
Kadangi tame komunistų biu-
letenyje buvo minimas ir A. Pa-
dolskis, todėl turėjau su juo il-
gą pasikalbėjimą apie tolimesnę veiklą prieš rusus, kurie teisia ir kankina patriotes lietuvius okupuotoje Lietuvoje. A. Pa-
dolskis, buvęs savanoris — kūrė-
jas pasakė: "Prieš Lietuvos oku-
pantą nekapituluokime, Šarap-
nickai! Ruoskite tokias gegužinė-
s ir kitais metais, o prie tos ruo-
šos prisidėsiu ir aš".

Taip ir šiais metais SLA 71-
roji kuopa užsimojo įamžinti poli-
tinį kalinį Robertą Grigą Kanados Lietuvių Fonde. Bet apie tai vėliau, o dabar apie mūsų didvyrius lakūnus Steponą Darius ir Stasį Girėną.

Šiais metais sukanka Lietuvos didvyrių lakūnų — Stepono Da-
riaus ir Stasio Girėno, perskri-
dusių Atlantą prieš 50 metų su-
kaktis ir papslaptinę jų žuvi-
mas Vokietijoje prie Soldino, 550 km. nuo laikinosios Lietu-
vos sostinės Kauno.

Šia žinią išėirdę Kauno mies-
čio minia, kuri laukė Dariaus-Gi-
rėno Kauno aerodrome, pravir-
ko. Verkė ir visa Lietuva.

Šių lietuvių lakūnų skrydis per Atlantą įkvėpė visą Lietu-
vams tėvynės meilę, tiek gy-
venantiems pačioje Lietuvoje, tiek ir už Atlantą. Šiais metais liepos pradžioje Čikagos lietu-
vių į Stepono Dariaus ir Stasio Girėno pagerbimą susirinko apie 5 tūkstančiai, atstovaujant net

apie 150 organizacijų, kurių tarpe buvo ne viena ir SLA kuopa.

SLA 72-roji kuopa lietuvių la-
kūnų — Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žuvimo 50 metų sukaktį paminėsime tik trumpai. Čia perskaičius tik jų tes-
tamentą, parašytą prieš skren-
dant per Atlantą. Manau, kad lakūnų rūtis skristi per At-
lantą, neįtikinant sau asmeninės naudos, ras mūsų širdyse gilią pagarbą lakūnams, ir meilės nes-
tandį kibirkštėlę ir toliau skirti keletą valandų laiko pris-
idėti prie Lietuvos didvyrių pa-
gerbimo.

Buvo perskaitytas lakūnų tes-
tamento tekstas. Dabar, prašau, visus susikaupti ir tylos minute pagerbti žuvusius lakūnus.

O dabar trumpai prisiminki-
me okupuotos Lietuvos politinį kalinį Robertą Grigą, kuris pa-
imtas į imperalinę kariuomenę atsisakė duoti priesaiką, pa-
reikšdamas: "Aš, Lietuvos pilie-
tis, Robertas Grigas pareiškiu, kad atsisakau priimti priesaiką, kaip prieštaraujančią mano reli-
gijoms ir tautiniams įsitikini-
mams".

Robertas Grigas, atsisakyda-
mas priimti priesaiką, žinojo, kad už tai bus kankinamas. Taip ir buvo. Tą pačią dieną Robe-
rtą Grigą išsiuntė į brigados sta-
diklę Čikmektę. Ten stabo kari-
ninkai rusai grasino Robertui Grigui, jei jis ir toliau vengs priesaikos atlikti, bus perduotas KGB teismui, kur, kaip fašis-
tas, bus likviduotas. Be to, Ro-
bertas Grigas per tardymus bu-
vo mušamas. Tačiau Robertas Grigas per tardymus laikėsi did-
vyriškai ir po tardymų bei mu-
šimo pareiškė rusams tardyto-
jams: "Su šypsena aš eisiu pasi-
tikti ateičiai, ar tai būtų kalė-
jimas ar urano kasyklos".

Toks Roberto Grigo didvyriš-
kas laikmasis prieš tardytojus labai erzino rusus. O mes lietu-
viai didžiujamės ir laikome Ro-
bertą Grigą lietuvių didvyriu,

kovojančiu prieš milžiną oku-
pantą, reikalaujant lietuviams ir Lietuvai laisvės. Todėl Ha-
miltono SLA kuopa ir pasirinko šiais metais Roberto Grigo var-
dą įamžinti Kanados Lietuvių Fonde.

SLA 72-roji kuopa jau bu-
įamžinusi Kanados Lietuvių Fonde vienuoliktą politinį ka-
linių. Tą darbą galejome pade-
ryti ir galime jį tęsti ir toliau, ak deka patriotų lietuvių pa-
ramai. Tų dosnių patriotų lie-
tuvų pavardės dėl laiko viešu-
neįmanoma šioj gegužinėj pa-
skelbti. Mes juos paskelsime pau-
doje.

Pavergtas Lietuvos lietuvis, lietuvių kovoja už pilietines teis-
es prieš žiaurų Lietuvos oku-
pantą rusą. Mes lietuviai, gy-
vendami laisvame pasaulyje, pr-
valome taip pat skelbti viešu-
mon Sovietų S-goj vykdomą dvasinį genocidą, o labiausiai Lietuvoje. Nenustokime viltes, kad okupacija nėra ir nebus am-
žina, ir vieną dieną anksčiau ar vėliau, žlugus rusiskasis komu-
nizmas, o Lietuva bus vėl lais-
va. Mūsų jėgos ir darbai tebū-
na skiriami, tau, pavergtas te-
vynė Lietuvai!

J. Šarapnickas

Ar teisingumas valdo kasdienybę?

Aloyzas Barono romano "Abraomas ir sūnus" nagrinėjimas. Pasisako aštuntokai.

Aloyzas Baronas gimė 1917 m. Biržų apskrityje. Jo raštų apimtis labai plati: nuo novelės iki vaikų literatūros, nuo humo-
ristikos iki romano. Vienas iš jo romanų yra "Abraomas ir sū-
nus". Romano pavadinimas ky-
la iš Senojo Testamento, Dievo-
baimingasis tėvas Abraomas, ku-
ris Dievui pasiruošęs paaukoti ant aukuro savo vienintelį sū-
nų Izaoką, nes Dievas to nori. Abraomas atiduoda sūnų laisva-
valia. Atiduoda, kas gyvenime jam brangiausia — savo sūnų.

Vyriausias veikėjas A. Baro-
no romane yra septyniadesimt-
metis pensininkas Stukėnas. Savo jaunystėje jis vedė nemylimą merginą, tėvų verčiamas, ir gy-
veno Vokietijoje su savo sūnu-
mi Rimu. Kai sūnus nutarė ves-
ti vokiečių, tėvas visai nesprie-
šino, nors labai pyko ir neken-
tė marčios. Jie visi atvyko ir apsigyveno Amerikoje. Sūnus

urėjo didelę šeimą (penkis vai-
kus) ir jam reikėjo dirbti du la-
bus, kad galėtų šeimą išlai-
tyti. Rimas todėl niekada ne-
būdavo namie ir neturėjo lai-
ko praleisti su vaikais. Jo žmo-
na Verna buvo palikta namuose viena. Ji susidraugavo su savo nuomininku vokiečiu Milleriu. Šiek tiek vėliau ji susilaukė dukters Annos. Rimas, atrodo, buvo vienintelis, kuris nežinojo, kad Anna Millerio dukterė. Rimo sūnus Gustas labai nekencia Millerio ir nori jam atkeršyti už tai, ką jis padarė. Gustas ir jo draugai nutaria Millerio maši-
nos padangas supliaustyti. Jiems tai bedirbant, atsirado Milleris. Jie vokiečių sumušė ir pabėga. Milleris papasakojo Gusto tė-
vams, ką jų sūnus padarė. Ri-
mas tuomet paskambino polici-
jai ir sūnų apskundė. Gustas pe-
dėjo pasislėpti pas savo senelį Stukėną, papasakojo jam, kas at-
sitiko ir prašė apsaugoti nuo policijos. Jis taip pat paprašo senelio paskolinti šimtą dolerių,

vena Amerikoje. Amerika jiems abiemis svetimas kraštas, nes Ri-
mas yra lietuvis, o Verna vokie-
tė. Jie turi penkis vaikus. Stu-
kėnas ir Rimas nori, kad vaikai būtų tikri lietuviai; Verna ir Milleris, jų nuomininkas, nori, kad jie būtų vokiečiai. Roma-
ne iškeltas šis klausimas: "Kas jie yra: lietuviai, vokiečiai, ar amerikiečiai?"

Mano nuomone, vaikai yra amerikiečiai, tik lietuvių ir vo-
kiečių kilmės. Būtų gerai, kad jie mokėtų visas tris kalbas ir žinotų Lietuvos, o taip pat Vo-
kietijos tradicijas ir mylėtų tuos abu kraštus, bet tuo pačiu būtų geri ir amerikiečiai.

Beatričė Sturonaitė

★

Romane "Abraomas ir sūnus" iškyla keli dalykai: laisvavalis pasirinkimas, teisingumo ieško-
jimas, teisingumo svarba, abejo-
jimas ir svyravimas tarp pasi-
tikėjimo ir nepasitikėjimo tei-
singumu.

Lietuvius pensininkas Stukė-
nas turi daug laiko ir svarstą pa-
klusnumo — teisingumo temą. Jis nori, kad viskas eitų nusta-
tyta tvarka. Iš tikrųjų Stukė-
nas norėtų maištauti prieš tą tvarką, prieš tą teisingumą, bet nedrįsta. Stukėno baigtumas ne-
leido jam pasipriešinti prieš tē-
vų verčiamas savo vedybas, prieš sūnaus vestuves su vokiečiu.

Kai jo vaikaitis Gustas ieško-
mas policijos, Stukėnas, turė-
damas progą jam padėti, tampa išdaviku, sulaužo Gustui duotą priesaiką, paskambina policijai.

Gusto nusikaltimas įstatymams buvo visai nedidelis. Jo draugai buvo gana lengvai teismo nubaus-
ti. Stukėnas nubaudė ir tik Gus-
tą, bet ir patį save daug skau-
džiau, negu bet koks teismas būtų nubaudęs. Prisiekęs net Dievo vardu, kad anūko neiš-
duos, jis sulaužė priesaiką. Ne-
pajėgdamas paaukoti savo sūnų Rimą, šis "Abraomas" paaukojo savo vaikaitį Gustą ant teisin-
gumo aukuro.

Dana Didžbalytė
Iš "Aušros Spindulėlių"

GERIAUSIA

Trys kaimynai pradėjo girtis savo giminėmis. Vienas sako: — Tikėkite ar ne, mano pošū-
nis yra palotas ir visi jį vadina monsiniu.

— Aš, aš, — atsiliepia antras, — turiu dėdę, kuris yra banko direktorius ir kai jis tik įeina, tai visi sveikina jį tardami "po-
nos prezidentė..."

— Visa, tai niekis, — pastebi trečias, — aš turiu uošvienę, ku-
riai peržengus per slenkstį visi surinkta: "O Viešpatie, ji vėl čia!"

Dramblio nematė

— Bičiuli, sveikas! Kur buvai?
— Gamtos Muziejuje, drauguži! Tris valandas trukau; Jau kad žiūrėjau, tai žiūrėjau, visą apėjau.

Be galo nuostabu tenai!

Aš tau nei apsakytį kaip neišmanau. Tiesiog stebuklų pašaligį pilni!

Tai išmonėms gamta dosni!

Kokių žvėrių ir paukščių pamačiau!

Kokių drugelių, musėlačių!

Skrudžių, žiogų ir vabalaičių!

Vieni iš jų smaragdus, o kiti — koralas.²⁾

Kokia maža tenai petrelė!³⁾

Tikrai mažesnė nei smėigis⁴⁾ galvelė!

— O drambli ar matei? Tai gyvūlys, kad jį kur galas!

Tareis išvydęs kalną, aš manau?

— Drambli? Ar jis ten yra?

— Taip, yra!

— Deja, brolaus,

Nors ir labai žiūrėjau,

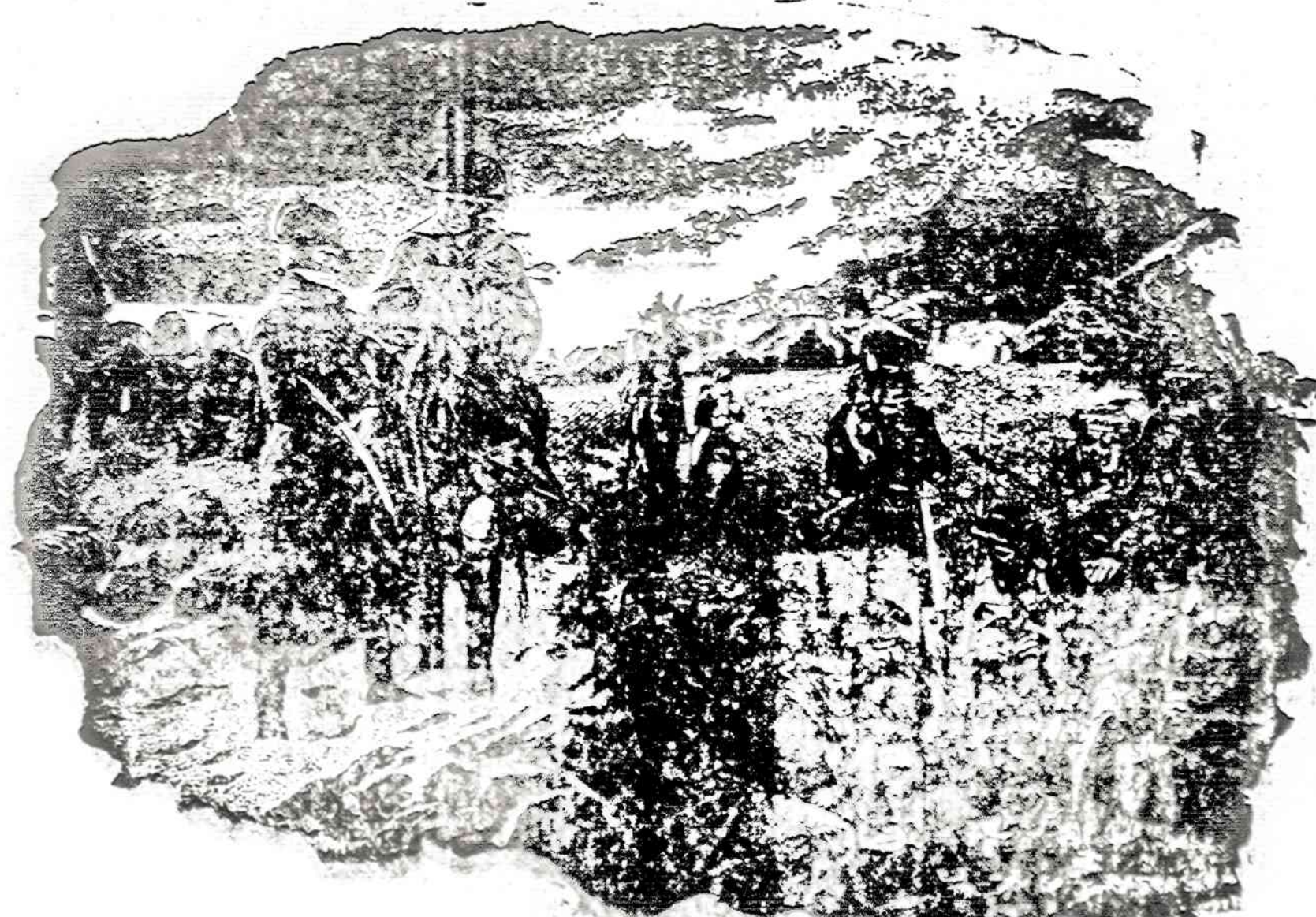
Bet dramblio aš nepastebėjau!

J. Krilovas

(J. Talmanto vertimas)

- 1) Smaragda — žalias brangus akmuo.
- 2) Koralas — karpliai, raudonos spalvos jūrų kiaulės.
- 3) Petrelė — Dievo karvytė, boružė.
- 4) Smėigis — špilga.

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came.

Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock.

Take stock in America.

In America back then, and you know how they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By talking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now \$8 Bonds pay 4% interest when held in maturity of 5 years (4 1/2% if you're 18 or older or divorced).

Bonds pay 10% if you're 18 or older and divorced. When needed, \$8 Bonds can be cashed at your bank. Interest is paid quarterly on the face value of the bond. See your bank for details.

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

MOTINA TEISMA ITIKINO, O SŪNAUS NEITIKINO

Madelyn Murray O'Hair, Amerikoje pagarsėjusi ateistės vardu, įtikino Aukščiausią Amerikos teisną, kad Amerikos mokyklose oficialiai negalima įvesti jokios maldos. Jeigu įvesime vieno tikėjimo, maldą mokiniams, tai kito tikėjimo mokiniai taip pat norės savo maldos, trečio tikėjimo — trečios maldos, ir taip be galo.

Mokiniai turės klausyti maldų ir neturės laiko mokytis. Kad išvengtų tokių problemų, Aukščiausias teismas nutarė, kad mokyklose nebūtų kalbamos jokios maldos. Kiekvienas mokinys gali privačiai sukalbėti tokią maldą, kokią jis tiki. Tuo savo tikėjimu jis nekenks kitiems mokiniams. Visi galės mokytis mokslo, literatūros, istorijos dalykų.

Madelyn Murray turėjo sūnų — William J. Murray. Motina, būdama ateistė, stengėsi savo sūnų išauklėti ateistu. Iš mažens ji stengėsi sūnų nutraukti nuo tikėjimo.

Šis svarbus Aukščiausio teismo nutarimas buvo paskelbtas 1963 metais. Jis privalomas visoms viešosioms mokykloms. Privacios mokyklos gali kalbėti bet kurio tikėjimo maldą, bet viešosios savivaldybių mokyklos negali kalbėti jokios maldos.

Privacios mokyklos yra brangios. Reikia mokėti ne tik mokytojams, bet ir kitas susidariusias išlaidas. Daugelis katalikų eina į savivaldybių išlaikomas mokyklas. Daugelis vaikų iš privacių mokyklų pereina į viešąsias. Vaikai yra įpratę prie maldų privaciose mokyklose, tai tėvai, pasijutę vaikus į viešąsias mokyklas, nori, kad vaikai ir ten galėtų kalbėti maldas, bet Madelyn Murray praves tas teismo sprendimas draudžia tai daryti. Tuo klausimu yra trintis tarp įvairių tikybų žmonių, bet jie vis prisilaiko teismo sprendimo.

Šiuo atveju yra įdomiausias Madelyn Murray savo sūnaus auklėjimas. Ji prisidėjo, kad oficialiai būtų uždrausta visoms Amerikos viešosioms mokykloms kalbėti maldą, bet savo sūnaus ateistu nepadarė. Kol buvo jaunutis, pats galvoti nemokėjo, ar nedrįso, tai klausė motinos, buvo ateistas. Bet kai paaugo ir tapo savarankišku, tai joje minčių nukrypo visai kita linkme. Greičiausia, kad jis pradėjo motinos bijoti, o kai baimė praėjo, tai darė viską kitaip, negu

motina jį mokė. Jis grįžo prie krikščionybės ir prie Jėzaus Kristaus.

Pats svarbiausias veiksnys, jį privertęs trauktis nuo motinos, buvo josios santykiai su komunistų partija. Josios motina, ateistė, buvo tiek pasipiktinusi tikinčiomis grupėmis, kad ji nutarė vykti į Rusiją ir ten apsigyventi. Ji tikėjo, kad ten galės skelbti ateizmą. Ten ji vyko su dviem savo vaikais.

Bet Paryžiuje ji buvo sustabdyta. Paryžiuje dirbantieji Sovietų ambasados pareigūnai įtikino, kad josios darbas Amerikoje bus naudingesnis negu Sovietų Sąjungoje. Rusai ją įtikino ir ji grįžo į Ameriką. Rusijos nepasiekusi.

Baltimorėje rusai jai leido tvarkyti komunistinių knygų krautuvėlę. Ji pardavinėjo komunistų spausdinamas knygas ir užvedė bylą prieš maldas viešose mokyklose. Ji bylą laimėjo. Sūnus tvirtina, kad komunistai finansavo teismo išlaidas.

Washington Times redakcijos narys George Archibald, pasikalbėjęs su ateistės sūnumi, paskelbė šias žinias. Pranešimas apie Madelyn Murray O'Hair santykius su komunistais tiek paveikė motiną, kad ji dingio netik iš Baltimorės, bet ir iš Teksaso valstijos, kur Austlin miesto atetiniame klube ji turėjusi naują darbą. Laikraštinkai norėjo ją surasti ir paklausinėti apie sūnaus paskelbtus duomenis, paaiškinti, kad išvažiavusi į Suomiją.

Sūnus tvirtina, kad jis kiekvieną dieną besimeldžias už savo motiną ir prašas visus kitus už ją pasimelsti.

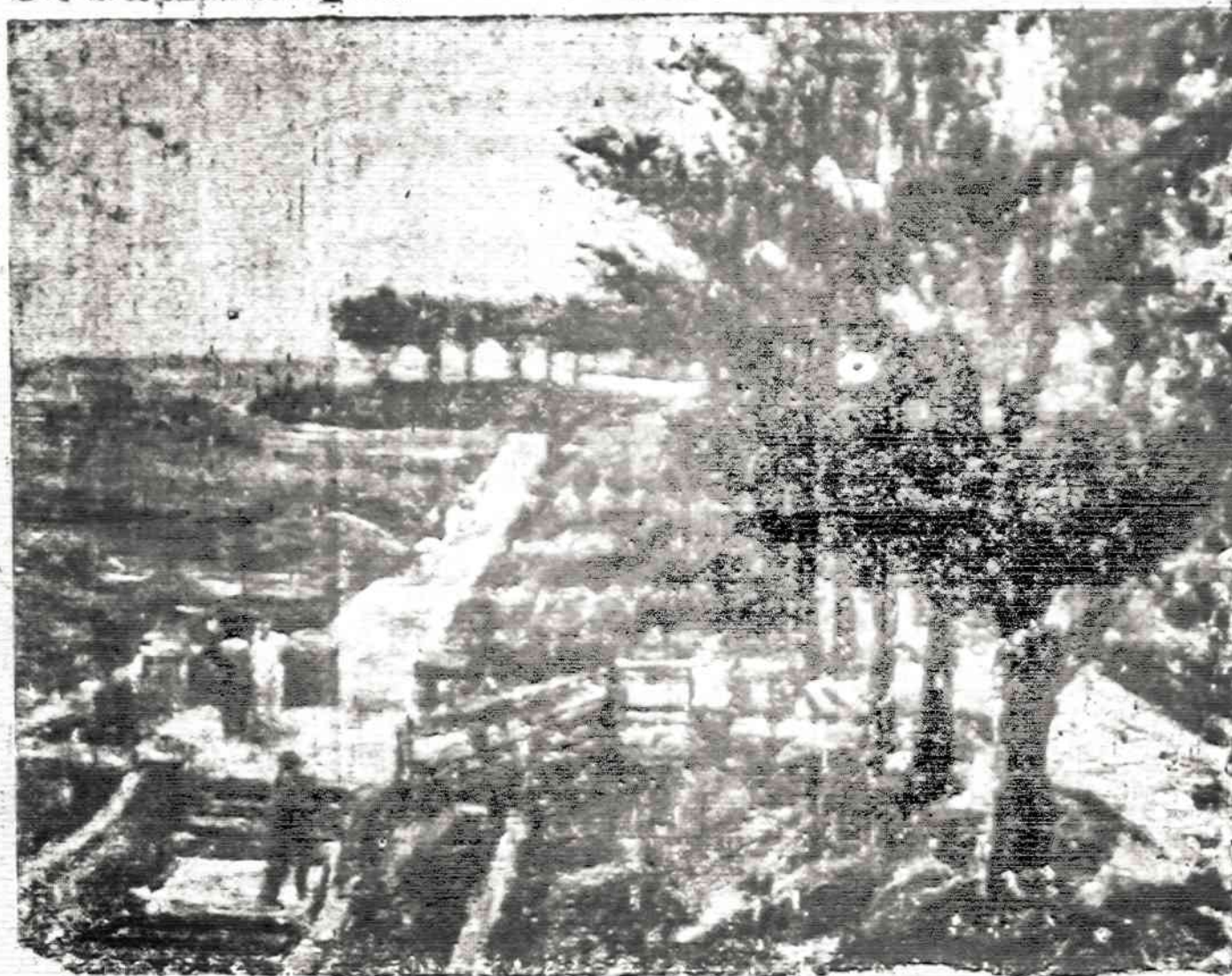
Reporteris

• Ir katė glostoma kuprą kelia.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

M. SILEIKIS

Grant Parke

IGNAS PETRAUSKAS

Nova Scotia, Prince Edward sala ir New Brunswick

Siemet su mūsų nuolatiniams keliūnų draugais, ponai Grigalauksais, sutarėme aplankyti šiaurės Kanados provincijas: Nova Scotia, Prince Edward salą ir New Brunswick.

Liepos 24 dieną atsiradom O'Hare aerodrome, suradome Air Canada lėktuvų kompaniją, kur turėjome atlikti Kanados muitinės formalumus. Buvo tikrai tik formalumas. Persėdome į kitą lėktuvą ir vakare pasiekėme Halifax, Nova Scotia provincijos sostinę. Gerame viešbutyje nakvojome dvi naktis.

Halifax, tai anglų tvirtovė, įkurta 1749 metais, kaip atsakymas prancūzų tvirtovei Louisburg, šiaurinėje Nova Scotia dalyje. Dabar ta tvirtovė tebestovi su savo storomis mūro sienomis, įvairiais pastatais, viduryje didelio kiemo ir platau tuščių griovių aplinkui. Dabar atrakcijai ekskursantams, kad pagyvinti vaizdą, įvairiuose postuose stovi sargybiniai su scotiškais sijonėliais. Nustatytą laiką atlieka idomias sargybų pakeitimo ceremonijas. Tos ceremonijos labai mėgiamos fotografuoti. Halifax ir dabar yra didžiausias Kanados karo uostas.

Apžiūrėję miestą, uostą ir atlikę kelionę laivu, išvykome aplankyti taip vadinamos Peggy Cove vietovės. Ten ant kranto, ant plikų uolų stovi nedidelis švyturys laivams kelių rodyti. Toje vietovėje nieko įdomesnio, tik gal keistai susiformavę tos uolos. Idomu buvo tik kelionėje. Važiavome tokia siaura sąsmauka, kur kairėje kelio pusėje buvo storus vandenyno vanduo, o dešinėje žemyno gelus vanduo.

Išvykstant iš Halifax ekskursijos vadovė pranešė, kad atkreiptume dėmesį į dešinę pusę, kur "kapinių gyventojams" pastatytos mašinų judėjimą reguliuojančios šviesos. Visi nustebome, kam jiems reikalingos tos šviesos? Pasirodo, kad kapinės užima plotą visai arti kelio ir kapinių tvora visai prie kryžkelės kampo. Todėl judėjimą tvarkančių šviesų stulpas turėjo būti pastatytas jau už tvoros — kapinėse. Kas ir sudarė vaizdą, kad jos, tos šviesos, aptarnauja "kapinių gyventojus". Panašiai ir Lietuvių šv. Kazimiero kapinės Chicagoje, siekia gatvių susikirtimą. Tik tarp kelio ir tvoros yra plaktas tarpas.

Iš Halifax į Baddeck važiavome Atlanto pakraščiais Marine Highway. Visą laiką matėme vargingą kraštą. Pakelėse tik plikos akmenų uolos, kaip Arizonoje ir skurdžių eglaičių miškas. Kai kur matėsi berzeliai.

Kur ne kur privažiudavome

mažus, vienišus, baltai dažytus namelius. Prie namelių matėme ant virvių padžiautus skalbinius, bet ir jų kiekis nedidelis.

Gana nuobodžia kelionę pralinksmino kelyje sutikta jauna stinaite. Ji tik šoktelėjo išsigandusi autobuso ir nubėgo į mišką. Kitokių gyvulių nepamatėme.

Pasiekę šiaurinės Nova Scotia'jos miestą Sidney, pasukome į šalį, aplankyti prancūzų statytą Louisburg pilį. Tai dideli plotą užimanti pilis. Dabar jautiškas muziejus. Daugelio namų kambariai, rąstinės ir gyvenamosios patalpos apstatytos senoviskais baldais, parodomui ekskursantams, kaip seniau gyventa. Įeinant į pilį pasitinka sargybinis, su sena prancūzų kario uniforma ir šautuvu. Jis įleidžia ekskursantus į pilį. Viduje, be kareivių, daug ir civilių, senoviskai apsirengusių, važduoja, kaip jie atlikdavo įvairius ūkio darbus, kaip skalbimo, virimo ir kita. Ta pilis buvo prancūzams didelė parama kovoje su anglais.

Netoli Baddeck miestelio, yra įrengtas Alexandro Graham Bell muziejus. Publikai atidarytas 1956 metais. Moderniškame pastate yra keli skyriai. Kiekviena parodyta jo idėjų pasiekti bandymai įvairiose srityse. Jam rūpėjo įvairius gyvenimo klausimai ir jis darė įvairius bandymus, kad pagerintų žmonių gyvenimą. Dar gana jaunas, su šeima jis nuolatiniame apsigyvenimui įsikūrė Kanadoje, Nova Scotia rajone.

Visi mes žinome, kad Graham Bell išrado telefoną. Bet pasi-

rodo, kad jis buvo didelių gabumų žmogus. Kadangi jis tą pirmą labai svarbų telefoną išradimą galima sakyti padarė savo jaunystėje, tai galėjo savo gabumus nukreipti į kitas sritis. Jo atradimai medicinos srityje irgi buvo labai naudingi. Už medicinos atradimus Heidelbergo universitetas jam suteikė medicinos daktaro laipsnį.

Daug dirbo aviacijos srityje. Jam rūpėjo, kaip geriau įdėsi lėktuvę motorą. Su jo Bell pagalba padarytas lėktuvas "Silver Dart" 1909 metais pirmą kartą Kanadoje pakilo į orą motoro pagalba. Taip pat daug darė bandymų elektros ir garso perdavimuose.

Galiausiai jis apsisėjo ir pagal jo pareikimą, kad tai arčiau jam buvo prie širdies, tai pagerinimai ir mokymas kurčiųjų. Gal būt dėl to, kad jo žmona, nuo jaunystės dienų buvo kurčia. Pernakvojė Baddeck miestelyje, autobusu pasukome į pačią šiauriausią Nova Scotia'jos dalį, Cape North. Tą žvejų uostą. Tikrai, pasitaikė šaltokas šiaurys vėjas. Daug įvairių žvejų laivų. Čia žvejų kraštas. Turbūt dabar ne sezonas, nes visi pakraščiai prikrauti žėžiams gaudyti bučių. Keista, kad žvejų gaudymo priemonės tokios, pačios kaip būdavo Lietuvoje. Tokie pat būčiai, galuose vėžiams įlysti angos. Valdžios nustatytas minimalus angos dydis. Būčio dugnas cemento, kad greičiau pasiektų dugną, o gana ilgos virvės galę pririšta medinė plūdė, kuri nudažyta įvairiomis spalvomis, kad žvejai atskirtų kuriam savininkui bučius priklauso.

Persikėlus į salą, vaizdas pasikeitė gerokai. Ūkio trobesiai mediniai, apkalta, baltai nudažyti. Daug ploto apėta bulvėmis ir dobilais. Bulvės gražiai auga toje raudonoje purkiai suvągtoje žemėje. Vado-

vė sakė, kad Prince Edward salos bulvės skaniausios Amerikoje. Man amerikiečiai Idaho būties geriau patinka. Rugių buvo jau tik razienos. O dobilai, sūvynioti į didelius ritinius, dar tebestovi laukuose. Avizos ir miežiai jau išplaukė, atrodo gerai. Gražiai žali, tik aukštis tai tik kokia pėda.

(Bus daugiau)

Važiudamas į tą žvejų kraštą, tikėjau pigiai vėžių pavalgyti. Bet kur tau. Tiesa, restoradimą galima sakyti padarė savo jaunystėje, tai galėjo savo gabumus nukreipti į kitas sritis. Jo atradimai medicinos srityje irgi buvo labai naudingi. Už medicinos atradimus Heidelbergo universitetas jam suteikė medicinos daktaro laipsnį.

Šeštos mūsų kelionės dienos rytą, iš Baddeck miestelio autobusas, 105 Trans Canada keliu, pasuko vėl šiauriniu Nova Scotia pakraščiu link Prince Edward salos. To kelio vaizdai panašūs, kaip ir pietinės dalies. Pasiekus Caribou miestelį kėlėmės į Prince Edward salą. Kelmės tokiu keltu — laivu, jie vadina ferry. Į jo vidų, kaip kokią didelę gerkle, suvažiuoja autobusai su visais žmonėmis, trokai ir daugybė mašinų. Įvažiuavus žmonės lipa į antrą aukštą ir ant denio. Kelionė truko apie 1.5 valandos. Kaina, automobilis 7 dol., žmogui 2 dol.

Persikėlus į salą, vaizdas pasikeitė gerokai. Ūkio trobesiai mediniai, apkalta, baltai nudažyti. Daug ploto apėta bulvėmis ir dobilais. Bulvės gražiai auga toje raudonoje purkiai suvągtoje žemėje. Vado-

(Bus daugiau)

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savivalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės knopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1964 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstant, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Runklio, dr. Kazio Grimaus, taip pat K. Matusevičiaus ir J. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Riktelės ir A. Varnos kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašas tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities lėta ratinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIŠKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalaus žomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, petalioje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUMIS LIMI, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir prie mašiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik su Furgio Jakino knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• MATYRINĖS NOVELS, H. Kozlenko kūryba, J. Valašos vertimas. 206 pusl. knygoje yra 86 samojingų novelių. Kaina \$3.

Knygos gaminamos Naujienos, 1799 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patikrinkite, ar knygos gaminamos.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Įn. LIODAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunim ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kitiems rinkiniai. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1799 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
six months, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,	Kanadoje:	
\$22.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months. Canada \$45.00 per year;	pusei metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir pirmiesiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		
	\$5.00	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,		
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.		

Neardykime Amerikos Lietuvių Tarybos

Jeigu mes imsimė visus dabartinius visuomeninio lietuvių gyvenimo veiksmus, tai visi pripažinsime, kad Amerikos Lietuvių Taryba yra atlikusi pačius didžiausius ir našiausius darbus.

Daug darbo atliko lietuviai mokslininkai, dirbusieji nepriklausomos Lietuvos mokslo įstaigose. Daug atliko lietuviai kariai, gindami nepriklausomos Lietuvos valstybės sienas, sudarydami reikalingą saugumą švietimo ir kultūriniam darbui dirbti. Daug padarė lietuviai ūkininkai, priaugindami gausybę javų, mėsos, riebalų ir kitų gėrybių, reikalingų sveikatai ir energijai didesniems darbams dirbti. Daug atliko Amerikos lietuviai, sudėdami reikalingas sumas Lietuvos ūkiui sustiprinti ir pramonės šakoms augti bei naujiems biznisiams steigti.

Pats svarbiausias ir didžiausias Amerikos Lietuvių Tarybos darbas — susitarti dėl lietuvių atstovavimo amerikiečių tarpe, kad nebūtų dvigubų atstovybių prezidentūroje, Valstybės departamente, Kongrese. Amerikos Lietuvių Taryba atstovavo visus Amerikos lietuvius, išskyrus maskvinius. Pats svarbiausias klausimas buvo nepripažinimas nepriklausomos Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Amerikiečiai iš anksto suprato, ką toks nepripažinimas reiškė, todėl ir stengėsi įtikinti ne tik Valstybės departamento pareigūnus, bet ir patį prezidentą nepripažinti šio įjungimo. Amerikos lietuviai, besirūpinantieji visuomeniniais klausimais, žinojo, kad Amerikoje užsienio politikos klausimus sprendžia prezidentas, o ne kuris kitas pareigūnas. Valstybės departamento priešakyje tuo metu buvo sekretorius Hull, labai ambicingas teisininkas, nenorėjęs daryti jokių greitų sprendimų. Jis būtų norėjęs pasitarti su Lietuvos atstovais, Amerikos draugais ir pasiteiravęs skandinavų pozicijos tuo reikalu, tačiau prezidentas Rooseveltas, norėdamas perkirsti mazgą, pasikvietė sekretoriaus pavaduotoją Sumner Welles ir įsakė tuojau paskelbti oficialų

pranešimą, kad Amerika nepripažįsta Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Šita Amerikos pozicija paveikė ir kitų tautų Europos politiką, kurie susilaikė nuo šio pripažinimo. Tai pasiekė Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės nariai, ragindami prezidentą nepripažinti Lietuvos įjungimo tuojau, kai Sovietų Sąjungos vyriausybės propagandos agentūra paskelbė tą pranešimą.

Antras labai svarbus klausimas buvo ALTo pastangos išgelbėti lietuvius, pabėgusius į Vakarų Europą. Didelė lietuvių dauguma buvo patekusi į Vokietiją. Bet buvo lietuvių ir Austrijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Olandijoje, Danijoje, Belgijoje, Anglijoje bei kituose kraštuose. Didžiausias pavojus buvo Vokietijoje ir Prancūzijoje esantiems lietuviams. Tuo metu Vakarų Vokietijoje siautė Sovietų Sąjungos militarinė policija, gaudė nelaisvėje buvusius Sovietų karius, prievartos darbams išvežtus lenkus, ukrainiečius, rumunus ir lietuvius.

Prezidentūron buvo nuvažiavę dr. Pijus Grigaitis. Povilas P. Dargis ir Leonardas Šimutis. Jiems pavyko įtikinti buvusį prezidentą Trumaną, kad negalima leisti Sovietų militarinei policijai važinėti po tremtinių stovyklas, atsirinkti pabaltiečius ir vežti juos į Rytus. Jie pasakojo, kad vežti tremtinius namo, bet Sovietų politiką žinantieji Amerikos Lietuvių Tarybos nariai įtikino prezidentą, kad lietuviai nėra Sovietų Sąjungos piliečiai, todėl rusai neturi teisės jų gaudyti ir vežti į Rytus. Išėjus ALTo delegacijai iš Baltųjų Rūmų, prezidentas Trumanas tuojau telefonu pašaukė generolą Dwight D. Eisenhowerį, vyriausią sąjungininkų karo vadą Vakarų Europoje, ir įsakė neleisti rusams vežti lietuvių, latvių ir estų į Rytus. Jie nėra Sovietų Sąjungos piliečiai. Įsakymas buvo trumpas, aiškus ir suprantamas.

Antanas Vaivada, dirbęs Eisenhowerio štabe, gavo įsakymą pranešti stovyklose buvusiems lietuviams, kad lietuviai nevažiuotų į Rytus ir Sovietų militarinės policijos atstovų neklausytų. Lietuviai ne tik atsisakė grįžti į Rytus, bet poroje vietų apdaužė ausis į stovyklas įžengusiems Sovietų militarinės policijos atstovams.

Sunkiau buvo Prancūzijoje. Prancūzų valstybinis aparatas buvo gerokai apardytas. Komunistai buvo sulindę ir prancūzų žvalgyba. Jie dėjos rezistentais, bet tikrumoje dirbo kartu su Maskvos agentais. Prancūzijoje Sovietų agentai priejo prie Amerikos ambasados ir kurį laiką ten šeimininkavo. Užtruko gana daug laiko, kol prancūzai susigriebė. Sovietų agentai suskubo išvežti į Rusiją didaką dalį Prancūzijoje gyvenusių rusų, pabėgusių nuo bolševikų. Jiems pavyko išvežti visą eilę svarbių dokumentų.

ALTas paveikė Kongreso atstovus, kad lietuviai tremtiniai, pasiekę Vakarų Europą, galėtų pasiekti Ameriką. Buvo kelios lietuvių grupės, norėjusios sijoti Vakarų pasiekusius tremtinius, kad neįleistų į Ameriką, bet ALTas paveikė atsakingus pareigūnus, kad įstatymas leistų visiems pabėgusiems nuo sovietinės vergijos įvažiuoti į Ameriką. Buvo pripažintas vienas sijojimas, ne keli. Kiekvienas lietuvis turėjo pasakyti, kodėl jis nori važiuoti į Ameriką. Nė vienas lietuvis, pasakęs ką jis padarė, nėra jokios komisijos klausinėjamas. Klausinėjami tik tie, kurie komisijai melavo. Buvo sulaukyti apkrečiamomis ligomis sergantieji, bet visi lietuviai buvo įleisti.

ALTas suorganizavo Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą (BALFą). Jeigu ne ALTo įtaka, tai BALFas nebūtų buvęs įtrauktas į organizuotas Amerikos lietuvių pašalpos tiekiamą reikalingiesiems. BALFo pagrindas

Tendencingas priekabių ieškojimas

Bronius Nemickas parašė me pus'apyje ir pavadintas "Draugu" (1983.8.4, Nr. 153) "Monitor" skelbia J. Genio laišką tokiu pavadinimu: "Nei Lietuva, nei kitos Pabaltijo valstybės nėra Sovietų Sąjungos dalys". Toliau rašo: "Ir nenoromis akis užkliūva už Jono Genio susivietinto laiško". ("Draugas", Nr. 146, 1983 m. liepos 26 d.). J. Genys, ginčydamasis su "The Christian Science Monitor" laikraščio bendradarbiu Ned Temko apie Sovietų Sąjungos disidentų nutildymą, kaip matyti iš "Draugo" kiek parafrazuotų teiginių, laiko Lietuvą, Latviją ir Estiją ne tik Sovietų Sąjungos respublikomis, bet net ir jos dalimis". Toliau rašo: "Tolimesnių Br. Nemickio pasisakymų neįsivaizduoju. Tai "Drauge", redaktoriaus parafrazuotą J. Genio laišką perkū liudijimų nepripažįsta, juos skaidiau. Atspausdintas pirmas

buvo padėtos visos politinės grupės ir fraternalės organizacijos, kad pašalpa būtų teikiama ne vienai politinei ar tikybinei grupei, bet visiems pagalbos reikalingiems lietuviams.

Labai svarbus buvo Kongreso ištyrimas Lietuvos pavergimo. Buvo apklausi šimtai liudininkų, Kongreso buvo išleistos dvi didelės knygos, pilnos faktų apie prievartinį Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Kongreso komitetui vadovavo Kongreso atstovas Kersten.

Visų ALTo atliktų darbų mes čia neišvardinsime, bet norime tikrai prisiminti pačius svarbiausius.

Paskutiniu metu Kamanto vadovaujama Pasaulio Lietuvių Bendruomenė siekia perimti viso pasaulio lietuvių veiklos vadovybę. Ji yra pasiryžusi stumti į šalį visas kitas organizacijas, įskaitant ir ALTą, ir visur atstovauti lietuviams.

Nežinome, kuo pasibaigs VLIKO ir PLB-nės pasitarimai, bet jeigu planuojama įkinkyti ALTą į pagalbinę VLIKO ar PLB-nės organizacijas, tai bus ALTo griovimas. ALTas buvo naudingas, kol jis buvo nepriklausomas nuo kitos grupės ar organizacijos. Jei ALTas taps kitų pastumdėliu — ALTo nebus. Neardykime ALTo.

jo būti nešališku, objektyviu ir teisingu sprendėju, pirmiausia turėjo susipažinti su J. Genio laišku, atspausdintu "The Christian Science Monitor", o ne remtis parafrazuotu "Draugo" straipsneliu. Matyt, Br. Nemickas turėjo kitą tikslą — ieškoti priekabių prie J. Genio.

Ir "The Christian Science Monitor" atspausdintas J. Genio laiškas dar nėra šimtaprocentiniai patikimas dalykas, nes redakcija galėjo jo laišką savaip peredaguoti. Manau, kad Br. Nemickas gerai žino, kad redakcijos skaitytojų laiškus, kartais, savaip trumpina ir peredaguoja. O į laiško autoriaus pareikštą tuo reikalu nepasitenkinimą ar protestą nekrepia dėmesio ir meta į krepšį.

Štai ką tuo reikalu rašo "Draugo" (1983.8.4, Nr. 153) Europos korespondentas K. Baronas:

"Mannheimer Morgen" dienraštis... birželio mėn. 19 d. paltalino Jūsų korespondento atvirą laišką, protestuojant už pridėtamą "Russen" tautybę visiems SS-gos sportininkams. Čia teko suminėti lietuvių krepšininkus, nerusus futbolininkus ir kt. sporto šakų sportininkus. Deja, redakcija išbraukė svarbius sakinius, kuriuose pažymėjau, kad "Russen" vardu sporto šak. redaktoriaus prisideda šandieninių valdovų neocaristinėms paštongomis surusinti lietuvių, latvių, estus, ukrainiečius, gruzinus ir kt. pavergtas tautybes. Paskambinus redaktoriui, jis mandagiai atšakė, kad atvirus laiškus redakcijos taisy ir net trumpina savo nuožūrą". Kodėl toks įvykis negalėjo įvykti ir su J. Genio laišku?

A. Pleškys

— Lenkijos darbininkai sulėtins darbą, jeigu generolai reikis organizuoti Solidarumo unitjos, pareiškė L. Valensa.

J. PUŠENAS

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— Ši diena nepaprastais įvykiais atžymėta, — mąsto jis važiuodamas. — Vakar vakare tas keistas svečias Svogždis, kuris lyg kokia dvasia pranyko, dabar kažkokie žudymai mieste ir dar Smarčio savizudystė. Ir dar, sako, jis kažkokių ryšių turėjęs su tomis žmogžudystėmis. Ar tik ir mano keistasis svečias nebuvo kuo nors ir tą įvykių eigą įsisukęs. Na, rytoj lankysiu Smartį liginėje, gal kas paaiškės, gal Smartis ir kokios gausios pinklės įkliuvo. Kad tik jis neįmirtų, kad pasakytų, kas čia dedasi, gal būtų galima jam pagelbėti.

Ivairios mintys, susivėlusios, lyg audros debesys, plaukioja Giedros galvoje ir nieko aiškesnio nesuserizgia. Vėlokai jis parvažiuoja. Anksti rytą, tik paukšteliams sučiulbus palangės kleve, ir saulutei skaisčiai nužėrus medinį bažnyčios kryžių, Giedra pašoksta ir netrukus jo automobilis rieda miesto link, į liginę, aplankyti Smarčio.

Didelis liginės pastatas, iškilmingos stiklo durys su placiais laiptais didingai ir daug žadančiai gieda tarp didelių medžių. Skausmo iškamuo tas žmogus atsukuba čia su didele viltimi pagyti, pastumdėti mirtį tolyn. Šie mūrai kelia pasitikėjimą rytojumi, bet drauge ir tamsiu baimės de-

besiu apsupa. Jie yra klasingi, lyg kokie lošimo namai. Iš lošimo namų daug kas išėjo beturčiu, čia taip pat daugelis paliko viską, ką turėjo, net savo gyvybę. Šie rūmai yra viltyje pasodinti, asaromis laistomi ir kentėjimais tręšiami. Kenčias žmogus mirties akivaizdoje jiems atiduoda paskutinį savo skatiką, panašiai kaip plėšikui, ginklą atstaciui. Mirties baimės vejamas žmogus atbėga čia ir duoda tiek, kiek tie rūmai reikalauja. O jie reikalauja vis daugiau ir daugiau, be jokio saiko ir pasigailėjimo.

Giedra lipa dideliais liginės laiptais ir įeina pro sunkaus stiklo duris. Prie stalo jis sužino Smarčio kambarį, pasikelia keltuvu ir atsiranda ilgame koridoriuje. Sen bei ten sunkiai klabena liginės marškiniais užsikabinę liginiai, ir vikriai švaistosi baltais chalatais slaugės. Jis stebi kambarių numerius ir eina link Smarčio kambario. Koridorius sukasi stačiu kampu, ir ten, tuoj už kampo, pasimato policininkas, besėdįs prie vieno durų, kurios turi Giedrai reikiama numerį. Jis prieina prie policininko.

— Ar galima įeiti? — paklausia.

— Ne, negalima. Man įsakyta nieko neįleisti be liginės leidimo. Jums reikia kreiptis į vyresnę slaugę.

Ji pasitaikė čia pat ir leido Giedrai įeiti. Kambarį pasimatė dvi lovos. Vienoje su aprišta galva, užsimerkęs ramiai guli Smartis. Giedra paima nuo antklodės ranką ir ieško pulso, bet negali surasti, prisilenkia arti prie jo veido, bet jo-

kio kvėpavimo negali patirti.

— Jis miręs, aiškiai miręs, — pamano Giedra ir apsisuka, norėdamas išeiti ir pranešti slaugei, bet jo akys sustoja prie antro ligo. Šis aiškiai gyvas ir atsimerkęs.

— Atleiskite, jūs man labai matytas, bet gerai negaliu jūsų atsiminti. Ar ne ponas Svogždis? Ar ne jūs užvakar pas mane apsilankėte ir paslaptinai dingote?

— Taip, tai aš, — silpnai atsako ligo, — tik mano pavardė yra Sargaila.

— Kas jums atsitiko?

— Mane peršovė anas, kuris jau, turbūt, bus miręs — Smartis. Tik niekam to nesakykite. Aš to taip pat niekam nesakau, tik jums, bet jie gal jau kitaip sužinojo, gal kas matė, nes jis mane šaudė vidurdiene, supermarketo parkinimo kieme.

— Jis jus tik sužeidė.

— Aš kritau be sąmonės ir nežinau nei kas, nei kada mane čia atvežė. Atsibudau dar nesenai čia, lovoje. Gydytojas sakė, kad išgysiu. Policija mane klausinėjo, o paskui ir Smartį čia atvežė.

— Kodėl jis norėjo jus nužudyti?

— Father, aš jums viską pasakysiu, tik leisk man kalbėti labai pamažu ir su pertraukomis. Be to, pažadėk, kad šito niekam nepasakosi.

— Gerai, aš niekam nesakysiu, bet, jei tas yra paslaptis, tai gal bus geriau, jei ir man nesakysite. Pasakokite tik tuo atveju, jei jums atrodo, kad toks pasakojimas yra jums ar šiaip kam nors naudingas. Jei jūs man papasakosite, aš

jūsų paslapties neišduosiu. O dabar pailsėkite, netrukus aš vėl ateisiu.

Giedra išeina į koridorių ir pirmą sutiktai slaugei pasako, kad Smartis yra miręs. Slaugė įbėga į kambarį, paliečia Smartį ir tuojau pašaukia gydytoją. Šis pasiklauso pulso, pasirašo blanke ir su kabančiu stetoskopu ant krūtinės ramiai išeina pro duris. Nė vienas jo veido raumuo nepasikreipia, joks susijaudinimas jokių trupučių nepasireiškia. Pastebėti nebeplakančią širdį ir pasirašyti mirties liudijimą yra labai paprastas, kasdieninis jo darbas. Užgesusios žmogaus viltys jam reiskia nedaugiau, kaip užgesusi cigaretė. Nesvarbu, kad pacientas mirė, gydytojas gaus tokį pat atlyginimą.

Greitai atvežamas su ratukais guolis. Lavonas perkeliamas iš lovos ant to guolio, uždengiamas balta paklode ir be jokio triukšmo išvežamas. Tyliai, kaip koks lengvas vėjo dvalkimas, išeina žmogus iš šių diidngų rūmų ir iš šio pasaulio. Netrukus laidotuvių direktorius, graborium vadinamas, pasiims jį savo žinion, o tuo tarpu tegul jis pavieši pas kitus lavonus, kurių ten gan daug yra šaltoje lavoninėje. Tik toji patalpa yra stropiai paslėpta, kad žmonės nieknieko apie ją nežinotų, nes kiekviena mirtis yra juodas taškas geram liginės vardui.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 223-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 8-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4209

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdraudimas
ZEMIA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelėmis
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
su įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5796

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja - Aldona Daukus
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Vos laidos iš WCEV stoties,
banga 1430 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telefonas: 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Drau-
gijos pastoginis narių susirinkimas
įvyks penktadienį, rugpjūčio 26 d.,
6 val. vak. Vycių salėje, 2455 W. 47th
St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes
yra labai daug svarbių reikalų ap-
tarti. Bus ir viešės.
Eugenija Strungys

• Dabartiniu metu Ameriko-
je priskaičiuojama apie 473,000
daktarų. Dentistų 124,000.

• McDonald valgyklos Ameri-
koje pasiekė 6000 skaičių.

• Oficialiai motinos dienos
šventė pradėta švęsti 1914 me-
tais.

• Vos gimęs pilkasis bangi-
nis jau sveria 3,000 svarų.

• Bičių avilio šeima sudaro
90,000 bičių.

• Pasaulyje priskaitoma maž-
daug apie 150,000 gelių rūšių.

• Amerikoje vidutinė pietų
pertrauka yra 20 minučių.

• JAV priskaitoma 200,000
milijonierių.

KNOW YOUR HEART

Every hour your
heart puts forth
enough energy
to heat a 100-lb.
man to the top
of a 3-story
building.

HELP YOUR HEART FUNCTION

HELP YOUR HEART

Tolumoje matyti Vytauto Didžiojo pastatyta bažnyčia

SENOS DRAUGĖS

Parėjusi iš mokyklos, nuta-
riau tuojau pat pradėti ruošti
pamokas. Mano kambaryje bu-
vo truputį per tamsu, tai nuėjau
į spintą atsinešti kitą šviesą.
Atidariau duris ir išgirdau kaž-
ką krinant. Pažiūrėjau, kas nu-
krito, ir pamaniau, kad tai tik
mano palaidinukė nuo pakabos
nupuolė. Tai buvo visai natū-
ralu, nes palaidinukė buvo šil-
kinė ir lengvai nuslydė. Bet
man pasirodė keistas kitas da-
lykas: spintoje girdėjau kažko-
kio garsus. Jau galvojau, kad
kokia pelė ar net žiurkė ten kaip
nors įlindo. Nubėgau pašaukti
mamą - gal ji žinos ką daryti
su pele, ar žiurke...

Atėjo mama, apžūrėjo spintą,
bet nieko nerado, nei negirdėjo.
Pasakė man, kad aš pati turbūt
greitai pasimesiu. Juk girdžiu
peles ir žiurkes, o ji nieko ne-
girdi! Kai mama išėjo iš kam-
bario, garsai vėl prasidėjo.

Nutariau, kad niekas man ne-
išspręs mano problemos, tik aš pa-
ti. Pamažu pravėriau duris. Ne-
galėjau tikėti, ką pamaniau. Ma-
no visos senos lėlės, kurias aš pa-
dėjau į spintą jau prieš porą me-
tų, dabar stovėjo ant lentynos
kaip gyvos! Mano vaikystės my-
limiausia lėlė man prabilo:

— Labas, Renata!
Aš mačiau ir girdėjau viską.
Mano mažoji Alija, kuri prieš
porą metų net negalėjo pati ap-

sirengti, dabar kalbėjo su mani-
mi. Bet palauk! Lėlės juk ne-
kalba... Tačiau Alija kalbėjo, dar
net lietuviškai.

— Alija, tu kalbi? Kaip tu iš-
mokai kalbėti? — paklausiau.

Mano Alija atsakė:

— Juk, Renatėle, tu palikai
savo lietuvišką žodyną ant
spintos lentynos šalia manęs.
Kai tu mane užmiršai, aš netu-
rėjau ką geresnio veikti, tai pra-
dėjau skaityti.

Dabar tai aš jau tikrai visko
buvau įgirdėjusi! Maniau, kad
tik Alija išmoko kalbėti lietu-
viškai. Pasirodo, kad ji buvo
mokytoja visoms kitoms lėlėms.
Nejaugi ir jos moka kalbėti?
Štai jau atšluksėjo Alijos vyras
Bam-Bam su savo sūnumi Gam-
Gam, kuris jį turėjo paėmęs už
rankutės, kaip tikras vaikas. Ma-
ne net šiurpas nukratė. Juk
kiekvieną dieną tas neatitinka.
Net Amerikoje, kur randamas
moksliškas išaiškinimas viso-
kiems dalykams!

Pasirodo, kad Alija, jos vyras
ir sūnus norėjo sužinoti, kodėl
aš juos pamiršau ant lentynos.
— Supraskite, vaikučiai, aš jau
per sena su jumis žaisti. Prieš
porą metų, kai jus padėjau į
spintą, maniau, kad dar su ju-
mis žaisiu. Bet metai bėgo, ir
mokslas darėsi vis sunkesnis.
Neturėjau laiko.

Buvo gera pasikalbėti su jais.
Dabar galėjau suprasti, ko jie

norėjo. Jie tik norėjo, kad aš
žaisčiau "namus" su jais dar
vieną kartą... Sutikau. Bet šis
bus paskutinis kartas! Mano am-
žiaus mergaitės daugiau nežai-
džia su lėlėmis.

Nuėjau užsidaryti ir užsira-
kinti savo kambario duris. Ne-
norėjau, kad mama matytų ma-
ne su lėlėmis žaidžiant. Tačiau
ši kartą žaisti buvo tikrai ma-
lonu. Alija ir visa jos šeima su
manimi kalbėjo ir man nerei-
kėjo kalbėti už juos. Bet ma-
loniausia buvo tai, kad tos plas-
tikinės, tuščialgės lėlės kalbėjo
lietuvių kalba be klaidų. Ne tik
savo žodyną, ten buvau paliku-
si, bet ir gramatikos knygelę
spintoje pamiršau.

Pagaliau padėjau lėles atgal
ant lentynos ir su jomis atsi-
sveikinau iki ateinančio karto.
Ir aš tikrai laikiu to kito kar-
to, kai galėsiu vėl su jomis pa-
bendrauti.

Renata Matonytė, VIII kl.
"Aušros" Spinduliai

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
OR
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to
sneeze at.

© 1983 Denny Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED 57 Y IN
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, IL 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

MEDICAL FACTS

WHAT IS THE FASTEST GROWING
HEALTH CARE PROFESSION-AND WHY?

OSTEOPATHIC MEDICINE/
DOCTORS OF OSTEOPATHY,
D.O.'S, WILL MORE THAN
DOUBLE THEIR PRESENT
NUMBER-GROWING FROM
18,000 TODAY TO MORE
THAN 36,000 PHYSICIANS
IN THE NEXT 20 YEARS!

D.O.'S ARE FULLY LICENSED TO PRESCRIBE
DRUGS, PERFORM SURGERY AND UTILIZE
ALL OTHER SCIENTIFICALLY ACCEPTED
MEANS FOR TREATING INJURY AND DISEASE
INCLUDING THE USE OF MANIPULATIVE
THERAPY.

PRIMARY REASON
FOR THE PROFESSION'S
RAPID GROWTH IS THE
EMPHASIS IT PLACES
ON TRAINING GENERAL
PRACTITIONERS.

ALTHOUGH ONLY FIVE
PERCENT OF THE PHY-
SICIAN POPULATION,
D.O.'S PROVIDE TOTAL
HEALTH CARE FOR MORE
THAN TEN PERCENT OF
THE PUBLIC, SOME 20
MILLION AMERICANS.

Birželiniai minėjimai Australijoje ir Brazilijoje

New South Wales Jungtinis pabaltiečių komitetas birželio 12 d. Sidnėjyje suruošė ypatingą minėjimą, kuriame kalbėjo iš Tasmanijos atvykęs Australijos parlamento narys Michael Hodgman. Garbės svečių tarpe buvo senatorius Misha Lajovic, NSW opozicijos lyderis Nick Greiner, NSW parlamento narys Rev. Fred Nile, ir kt. Šia proga Sidnėjaus latvių teatras angliškai pastatė A. Landsbergio dramą "Punkis slupai už turgaus aikštėje".

Taip pat birželio 12 d. ypatingas Mišias už Lietuvą Sao Paulo katedroje atliko Brazilijos vyskupo konferencijos generalinis sekretorius, vyskupas Dam Luciano, kuris meldė Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Į paskatinimą melstis už Lietuvą.

PREZ. REAGANAS LEIS TIKRINTI PARODYMUS

WASHINGTON, D.C. — Visa eilė Baltųjų Rūmų tarnautojų, dirbusių kartu su tuometiniu kandidatu Ronald Reaganu, kai jis ruošėsi debatams su prez. Jimmy Carteriu, leis Kongreso komitetui patikrinti parodymus. Iki šio meto duoti parodymai aiškiai rodo, jog kai kas sako netiesybę.

Dabar tyrinėtojai nori patikrinti melagiams sugauti paruoštomis mašinomis. Prezidentas įsakė visiems tarnautojams saikyti teisybę ir kooperuoti su komitetu. Dabar jis leido komitetui tikrinti melagingus tarnautojų pareiškimus, kad mašinos padėtų nustatyti, kuris iš jų meluoja.

EPTON RENGIA SI KANDIDATUOTI

CHICAGO, Ill. — Bernard Epton, buvęs respublikonų kandidatas Chicagos miesto mero pareigoms, pareiškė, kad jis rengiasi ir vėl kandidatuoti, nors ir ne mero pareigoms.

Kalbėdamas su spaudos at-

vą teigė, kad reagavo Brazilijos vyskupa.

Kuribos arkivyskupas Pedro Fedalto birželio 12 d. Gazeta do Povo laikraštyje aprašė "laiką žudystės naktį" ir besitiesiančius persekiojimus, kviesdamas skaitytojus šią dieną melstis ir aukotis "už lietuvių tautą Tėvyneje ir Sibire".

Birželio 26 d. Aparecilo bazilikoje, didžiausioje visoje Pietų Amerikoje Marijos šventovėje, arkivyskupas Dom Geraldo laikė ypatingas pamaldas, koncelebruojant kun. Pranui Gavėnui. Prie altoriaus, drauge su brazilų vėlavu, plevėsavo Lietuvos trispalvė. Savo turiningame pamokslė vyskupas atpasakojo Lietuvos istoriją ir statė lietuvių kantrybės, ištvermės ir ištikimybės pavyzdžius. (Elta)

stovais, jis prisipažino, kad savo rinkiminėje kampanijoje jis padarė kelias klaidas, bet jos nėra esminės. Jis žino, kad ateityje tų klaidų jis nepadarė.

Kalbama, kad Eptonas kandidatuo- valstybės prokuroro pareigoms prieš demokratą Richard M. Daley, nors pats Epton vengė apie tai atvirai pasisakyti.

TRUMPAI

— Zarasiškių klubo gegužinė įvyks rugpjūčio mėn. 21 dieną 12 val. Vyčių salėje ir sodelyje. Turėsime loteriją ir šokių muziką. Veiks baras ir virtuvė. Sodelyje kepsime spurgas. Visi esate laukiami. Valdyba

— Valdžia paskyrė Mečislovą Cygan Dancigo apskrities gubernatoriumi. Jis nustatė taisykles darbininkams įvairiose įmonėse.

— Gub. Cygan uždraudė darbovietėse šaukti susirinkimus. Uždrausta lipdyti pranešimus.

Jeigu Lėšek Valensa nesilaikys taisyklių, tai eis į teismą ir kalėjimą.

— Komunistinė Rytų Vokietijos valdžia uždarė sieną su Lenkija 1980 metais. Dabar rengiasi atidaryti.

— Šiaurės Nikaraguos pašlaite įsistiprinę kovotojai stabdo sandinistų trafiką.

— Muamar Chadafi nori, kad Tunisija ir kitos arabų valstybės pripažintų Izraelį ir pradėtų su izraelitais prekybą.

— Izraelio gynybos ministro paskelbė, kad visos Izraelio ginkluotos pajėgos bus atšauktos iš Libano.

— Manoma, kad Jordanijos karalius padarys nuolaidas Izraeliui dėl teritorijų dešiniamajame Jordano upės krante.

— Lenkijos vyriausybė paskelbė griežtas taisykles Dancigo laivų statybos dirbtuvių darbininkams. Jokios Solidarumo unijos jie neeis.

— Valensa tvirtina, kad darbingumas sulėtės visoje Lenkijoje, jei iki rugpjūčio 22 dienos nebus leista Solidarumo unijai veikti.

— Honduro valstybėje iškelti Amerikos kariai neartėja prie Nikaraguos sienos.

— Kuveitas nepriėmė JAV paskirto atstovo, nes jis anksčiau yra buvęs JAV ambasados patarėjas Jeruzalėje.

• Keturios valstybės turi darbeveikiančius ugnikalnius: Washington, Kalifornija, Alaskos ir Havaii.

DAILININKAMS PROGA PRIEITI PRIE DOLERIO

Bendroji Lietuvių Dailės Paroda šiais metais bus atidaryta lapkričio mėn. 4 d. Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Bus skiriamos premijos: dail. M. Šileikio (\$500) — už tapybą ar skulptūrą, Čiurlionio Galerijos, Inc. (\$300) — už kūrinių bet kurios technikos ir dail. T. Petraičio (\$200) — už akvarelę ar grafiką.

Norintieji parodoje dalyvauti dailininkai atsiiepia laiškais ar telefonu galimai anksčiau, bet ne vėliau rugsėjo 26 dienos. Atsiliepusiems bus išsiųstas parodos dalyvio blankas, kuriame surašyta visa reikalinga informacija.

Visais parodos reikalais rašyti ar skambinti dail. M. Šileikiui, 6729 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. 434-6155.

Nėra lakštingalos, kuri negiedotų; negali būti tikro dailininko, kuris nekurtų. Dailininkai-kūrėjai, dalyvaukite kūrybos varžybose!

Čiurlionio Galerija, Inc.

• Pilkasis banginis gali iššokti iš vandens 30 pėdų aukščio. Tai yra aukščiausias, kaip 3 aukštų namas.

Kaip sudarom testamentai

Tuo reikalu jums gali dau- padėti teisininko Prano ŠUL- paruošta, — teisėjo Alphonsa WELLS peržiūrėta "Sąduvos šleista knyga su legaliskomis formomis".

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijos.

"LIUCIJA"

Ave. Chicago, Ill. 60629.

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

• Graikijos tautinis himnas yra ilgiausias pasaulyje.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS. 259 psl., leista 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Toforakio jaunas dienas b susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00. Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdziai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo maldoms.

NAUJENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILLOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATūros DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2231

KAM MOKĖTI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garazas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel.: 436-7878

TAVERN BUILDING — Willow

Springs, across Lithuanian National Cemetery. 4 bedroom-apartment. Property 145x290. \$144,500. Call 354-2123

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia

NAMŲ PRIŽIŪRĖTOJA, VIREJA Reikalinga pietų Wisconsinie gydytojo šeima. Turi ten gyventi. Turi vairuoti mašiną. Atlyginimą sutarsim. Turės savo butą. Skambinti angliskai po 6 val. vak. 1-608/868-7928

PLUMBING AND HEATING

(Vandentiekis ir šildymas)

ELEKTRINIS NUTEKĖJIMŲ PRAGRĖŽIMAS

pagrindinio ir plaunamosios bei plaujamamosios ir vonios drumzles. Kalbame lietuviškai. 757-3790

REPAIRS — IN GENERAL

(Ivairūs Taisyimai)

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.

Herman Dečys Tel. 585-6624

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turite Chicago miesto leidimą. Dirbu už užmiesiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmėšulių automobilis. Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 5645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue Chicago, Ill. 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Kalkrodiat ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas 2646 West 89th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių išvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price F. Zapolski, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60642 — 424-8654

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Thursday, August 18, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicagos lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608